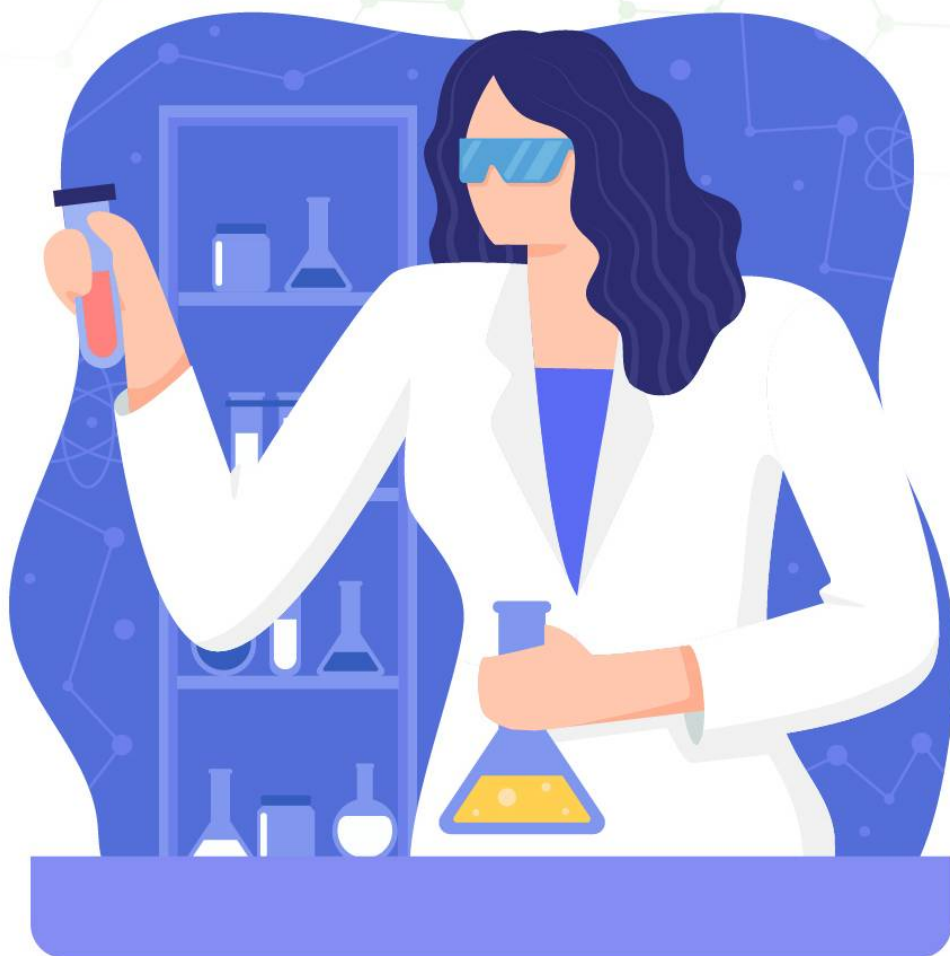

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

халқаро илмий-амалий конференцияси
МАТЕРИАЛЛАР ТўПЛАМИ

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУХАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ
МИЛЛИЙ ТАДҚИҚОТ УНИВЕРСИТЕТИ
ЮНЕСКО ХАЛҚАРО ТАШКИЛОТИ
ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ХОТИН-ҚИЗЛАР “ОЛИМА” АЁЛЛАР УЮШМАСИ
TADQIQOT.UZ ХАЛҚАРО ИЛМИЙ ЖУРНАЛЛАР ПОРТАЛИ

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

халқаро илмий-амалий конференцияси
(Тошкент, 2-3 март 2023 йил)
МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИ

МАСЪУЛ МУҲАРРИР:

Исмоилова З.К. - педагогика фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)

Ўлжаева Ш.М. - тарих фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)

Джўраева Н.Д. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

КОНФЕРЕНЦИЯ МУСАҲҲИҲИ ВА КООРДИНАТОРИ:

Базарова М.М. - (Тошкент, Ўзбекистон)

ДИЗАЙНЕР:

@TADQIQOTDESIGN

ИЛМИЙ МУҲАРРИР:

Ўлжаева Ш.М. - тарих фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)

Бабаджанова Н.А. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ ВА АЪЗОЛАРИ:

Мамадаминова Б. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

Толибоева Н.О. - PhD, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

Мирзахмедов Х.А. - PhD, в.б. доцент (Наманган, Ўзбекистон)

«ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ» мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллар тўплами (Тошкент ш., 2-3 март 2023 йил) / масъул муҳ. Ismoilova Z.K., O'ljayeva Sh.M., Djurayeva N.D. - Тошкент: ТИҚХММИ-МТУ, 2023. – 324 б.

jamlanmasi emas, balki o'z ichiga diniy-axloqiy bilimlar, tibbiyot, etika, psixologiya, pedagogika kabi sohalariga oid bilimlarni ham qamrab oladigan murakkab jarayondir.

Bugungi kunda oilaviy tarbiyaning qiyinlashuvi shundaki, birinchidan, jamiyat taraqqiy etib borgani sari har tomonlama yetuk insonni shakllantirish talablari ortib boraveradi. Bu esa oilada bolaga estetik va axloqiy tarbiya berish sifati va ko'lamini oshirish talabini qo'yadi.

Xulosa qilib, bugungi murakkab mafkuraviy jarayonlarni ilmiy-amaliy jihatdan atroflicha tahlil qilish va baholash lozim. Yangi avlodlarimiz qalbida milliy tafakkur va sog'lom dunyoqarash asoslarini shakllantirish alohida ahamiyat kasb etadi. Faqat ana shunday asosida yangi avlodlarni o'z fikriga ega, turli ma'naviy xurujlarga qarshi sobit tura olishga qodir bo'lgan, irodali, fidoyi va vatanparvar insonlar etib tarbiyalashga erishish mumkin. Milliy g'oya, milliy tafakkur va milliy mafkura yo'lida yoshlar qanchalik birlashsa, jipslashsa jahon xalqlari ko'z o'ngida kuchimiz, mavqyeimiz va o'rnimiz shunchalik baland ko'tariladi. Biz boshqa davlatlarga suyanib, boshqa davlatlarni panoh tutib, ularning etagidan ushlab yuradigan davlat, xalq emasmiz, mustaqil siyosat, mustaqil tafakkur va mustaqil harakatlarga doimo boshqalarda hurmat va e'tibor uyg'otgan⁸¹

Foydalanilgan adabiyotlar royhati

1. Мирзиёев Ш. Янги Ўзбекистон стратегияси. – Тошкент.: Ўзбекистон, 2021. – Б. 32.
2. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – engilmas kuch. - Toshkent: Ma'naviyat, 2008. – b.127
3. <https://president.uz/uz/lists/view/6014>
3. URL: <http://fikr.uz/tag/%D0%91%D0%BE%D0%BB%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%8F%D1%81%D0%B8/> (ochilgan vaqti:08.02.2023)

ГЕНДЕР ТЕНГЛИК МУАММОЛАРИ

Алимухамедова Нодира Ядгаровна,
фалсафа доктори (PhD)
“ТИҚХММИ” МТУ. Тошкент, Ўзбекистон
E-mail: n.alimuxamedova@tiame.uz

Аннотация. Ушбу мақолада амалга оширилаётган демократик ислохотлар жараёнида гендер тенгликни зарурлиги ва катта аҳамиятга эга эканлиги эътироф этилган. Глобаллашув таъсири остида гендер муаммолари янада кучайиб бориши, қашшоқлик ва ишсизликнинг ўсишига, меҳнат бозорида аёлларнинг камситилиши ва маргиналлашувининг кучайишига, аёлларга нисбатан зўравонликнинг кучайиши каби долзарб муаммолар, ҳамда халқаро хамкорликни ушбу муаммоларни бартараф этишдаги роли таҳлил қилинган.

Калит сўзлар: глобаллашув, аёл, ҳуқуқ, аёллар ҳуқуқлари, гендер тенглик, фаол, янги Ўзбекистон, хотин-қизлар фаоллиги, ижтимоий, жамият, демократик ислохотлар.

ПРОБЛЕМЫ ГЕНДЕРНОГО РАВЕНСТВА

Алимухамедова Нодира Ядгаровна,
доктор философии (PhD)
“ТИИИМСХ” НИУ. Ташкент, Узбекистан
E-mail: n.alimuxamedova@tiame.uz

Аннотация. В этой статье признается необходимость и важность гендерного равенства в проводимых демократических реформах. Анализируются актуальные вопросы, такие как обострение гендерных проблем под влиянием глобализации, рост бедности и безработицы,

⁸¹ Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – engilmas kuch. - Toshkent: Ma'naviyat, 2008. – b.127

рост дискриминации и маргинализации женщин на рынке труда, рост насилия в отношении женщин, а также роль международного сотрудничества в решении этих проблем.

Ключевые слова: глобализация, женщины, закон, права женщин, гендерное равенство, актив, новый Узбекистан, женский активизм, социальное, общество, демократические реформы.

ISSUES OF GENDER EQUALITY

Alimukhammedova Nodira Yadgarovna,
Doctor of Philosophy (PhD)
«TIAME» NRU, Tashkent, Uzbekistan
E-mail: n.alimuxamedova@tiame.uz

Annotation. This article recognizes the necessity and importance of gender equality in ongoing democratic reforms. Topical issues are analyzed, such as the aggravation of gender problems under the influence of globalization, the growth of poverty and unemployment, the growth of discrimination and marginalization of women in the labor market, the growth of violence against women, as well as the role of international cooperation in solving these problems.

Key words: globalization, women, law, women's rights, gender equality, asset, new Uzbekistan, women's activism, social, society, democratic reforms.

Глобаллашув замонавий кўринишда интеграциянинг кўп даражали ва серқирра тизими сифатида намоён бўлмоқда. БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 2000 йил сентябр ойида қабул қилинган Мингйиллик Декларациясининг бешинчи хатбошисида таъкидланганидек «глобаллашув инсоният наслига тегишли бўлган хилма-хилликларнинг бирлиги асосида умумий келажакни шакллантиришга интилиш орқалигина, бутун инсониятни қамраб олиши ва адолатли бўлиши мумкин» [1]. Шу нуқтаи назардан, гендер тенглиги муаммосини ҳал қилиш нафақат долзарб, балки алоҳида илмий-назарий аҳамиятга эга бўлади. Ўзбекистон Президенти Ш.М. Мирзиёев таъкидлаганидек: “Кейинги йилларда мамлакатимизда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини, гендер тенгликни таъминлаш, оила, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, аёллар ўртасида тадбиркорликни ривожлантириш, улар учун янги иш ўринлари яратиш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланди” [2: 406].

Жаҳон ҳамжамияти глобаллашув жараёнининг ривожланиши ва шу билан боғлиқ қатор сиёсий, ижтимоий-иқтисодий оқибатларнинг ижобий ва салбий томонлари билан боғлиқ ҳолда гендер тенглиги муаммоларига эътиборини кучайтирмоқда. Жинсий тенглик муаммосини ҳал қилишга қизиқиш сайёрамиздаги табиий ресурсларнинг асосий турлари камайиб кетганлиги сабабли ўсиб бормоқда, бу эса янги глобал ресурс сифатида инсон ресурсларига эътибор қаратилишига олиб келмоқда. Кундан-кунга ривожланиш технологияларининг ўзгариши, яъни куч моделларидан когнитив, тафаккур, информацион моделларга ўтиши, инсон ресурсларининг глобал ролини оширмоқда ва, албатта, ушбу жараёнларни Ер аҳлининг ярмидан кўпини ташкил этадиган хотин-қизлар иштирокисиз тасаввур этиб бўлмайди [3: 370]. Инсоният борлигининг янги ўлчови билан боғлиқ ҳолда цивилизацияни кенг қамровли такомиллаштириш жараёнларига, нафақат аҳолининг алоҳида қисми – эркакларни, балки бутун инсоният салоҳиятини сафарбар этиш давримизнинг янги талабидир. Шу нуқтаи назардан, аёлларнинг жамият ҳаётидаги иштирокини фаоллашув, уларнинг инсоният цивилизацияси ривожига салоҳияти ва ҳиссасини рўёбга чиқиши долзарб масалага айланмоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти (БМТ) жинсий тенглик муаммосини глобал муаммо деб таснифлади. “Гендер тенглигига эришиш ва хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтириш - бу давримизнинг тугалланмаган вазифаси ва бугунги кунда дунёдаги энг катта инсон ҳуқуқлари муаммосидир”, - деб таъкидлайди БМТ Бош котиби Антониу

Гутерриш[6]. БМТ таркибига кирувчи давлатларга, тенгсиз кадриятлар ва икки томонлама стандартлар тизимига асосланган мавжуд жинс моделларини ўзгартиришни тавсия қилди. Шу жумладан, Ўзбекистонда ҳам гендер тенглик сари силжиш масалалари янги минг йилликда тумумбашарий ривожланиш контекстига киритилган.

Дунё ҳар иккала жинснинг саъй-ҳаракатлари билан яратилган, лекин унда эркаклар ҳукмронлик қилмоқда. Аёлларнинг авлод давомийлигини таъминлаши ва уй-рўзгор ишлари билан шуғулланиб, оила доираси билан чекланганлиги уларнинг жамиятдаги қарам, бўйсунувчи мавқеини яратди. Ижтимоий тенглик ғояси икки аср олдин илгари сурилган бўлсада, патриархал жамиятга хос ижтимоий тенгсизликнинг турларидан бири бўлмиш жинсий тенгсизлик, яъни жамиятнинг эркак қисмини аёллар устидан ҳукмронлиги бугунги куннинг долзарб муаммоларидан бири бўлиб қолмоқда. Жинсий тенгсизлик, гендер тенгсизликнинг моҳияти нимадан иборат? Жинс ва гендер тушунчаларини айнанлаштириш тўғрими? “Гендер” тушунчасининг луғавий маъноси лотинча “genus”, яъни “жинс” маъносини англатади [4:346]. Агарда, биологик жинс инсонларни аёл ва эркакларга ажратадиган бўлса, гендер – бу аёл ва эркакларнинг жамиятдаги ўрнини ажратишга қаратилган. Гендер ёки ижтимоий жинс – бу аёллар ва эркаклар ўртасидаги ўзгарувчан ижтимоий-маданий фарқлар, роллар, хулқ-атвор, ўзига хос фазилатлар ва “табiiй” бўлмаган, аммо меъёрлар ва анъаналар ҳақидаги ижтимоий ғоялар томонидан белгиланадиган бошқа хусусиятлар учун атама. Жамиятда аёл ва эркакларнинг ўз ўрнини топиши ва белгилаши учун давлат уларга бир хил шароит ва имконият яратиб бериши гендер тенгликни таъминлашда асос бўлиб хизмат қилади. Гендер тенглиги – эркаклар ва аёллар бир хил ижтимоий аҳамиятга эга бўлган, тенг ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга бўлган, шунингдек улардан фойдаланиш учун тенг имкониятларга (ресурслардан фойдаланишда имкониятлар тенглиги) эга бўлганда юзага келади. Расмий тенглик ёки “қоғоздаги тенглик” қонунда мустаҳкамланган тенгликни англатади.

Хотин-қизларнинг эркаклар билан тенглиги кўшгина демократик давлатларнинг Конституциялари билан кафолатланади. БМТ, ХМТ, Европа Иттифоқи каби халқаро сиёсий институтлар сўнгги ярим асрда аёллар камситилишини бартараф этиш учун, сўнгги йилларда эса гендер тенглиги тўғрисидаги кенг қўламли қонунларни ишлаб чиқдилар (конвенциялар, дастурлар, ҳаракатлар платформалари, улар бир қатор мамлакатларнинг қонун ҳужжатларида ҳисобга олинган ва амалда муваффақиятли татбиқ этилмоқда. Айни вақтда, улар инсон ҳуқуқларига даҳлдор бўлган бир қатор халқаро ҳужжатлар, битимлар, конвенциялар, декларацияларга асосланади. Ушбу ҳужжатларда эркак ва аёллар учун ягона бўлган инсон ҳуқуқлари умумий концепциясини ташкил этувчи салкам 70 та халқаро стандартлар қайд этилган[5:214]. БМТ Бош Ассамблеясининг 1986 йил 4 декабрдаги 41/128 резолюцияси билан қабул қилинган Ривожланиш ҳуқуқи декларациясида “бойликка эришишда ва уни адолатли тақсимлашда фаол, эркин ва амалий иштирок этиш асосида бутун аҳолини ва барча шахсларнинг фаровонлигини оширишга қаратилган ҳар томонлама ижтимоий, маданий ва сиёсий жараён тараққиёт ҳисобланади” деб таъкидланади. Ўзбекистон Декларацияга Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1997 йил 30 августдаги 504-сонли қарори билан қўшилган. Декларациянинг 8-моддасида “давлатлар ривожланиш ҳуқуқини таъминлаш учун миллий даражада барча зарур чора-тадбирларни кўриши ва асосий ресурслардан фойдаланиш, таълим, соғлиқни сақлаш, овқатланиш, уй-жой, ишга жойлашиш борасида ва даромадларнинг адолатли тақсимланишида барча учун тенг имкониятлар яратиб бериши керак. Тараққиёт жараёнида аёлларнинг фаол ролини таъминлашга доир самарали чора-тадбирлар кўрилиши керак” [6: 4], дейилади.

Дунёнинг барча мамлакатларида, шу жумладан, Ўзбекистонда ҳам ушбу соҳада жамиятда хотин-қизлар мақомининг пастлиги ва уларнинг ҳақ-ҳуқуқларига риоя қилмаслик билан боғлиқ жиддий муаммолар мавжуд.

2010 йилда тасдиқланган Аёлларга нисбатан камситилишнинг барча турларини йўқ қилиш тўғрисидаги конвенция (СЕДАВ) қўмитасининг тавсияларини амалга ошириш

бўйича Миллий ҳаракатлар режасида ўзбек оиласида анъанавий гендер роллар билан боғлиқ стереотипларни йўқ қилиш зарурлигига эътибор қаратилган.

Ўзбекистондаги аёллар ва эркаклар тенглиги даражасини ҳар йили баҳолаш шуни кўрсатадики, гарчи Ўзбекистоннинг таълим олиш (аёлларнинг анъанавий тадқиқот йўналишларида) ва аёлларнинг соғлиғи бўйича тенглиги кўрсаткичлар юқориликка қолса-да, бу кўрсаткичлар аёлларнинг иқтисодий ва сиёсий соҳаларда имкониятлари ўртача даражада чекланган.

Диний анъанага кўра аёл кишининг асосий вазифаси оила эканлиги тўғрисидаги мафкураси ҳали ҳам кучли бўлганлиги сабаб аёлларнинг сиёсий фаолиятига салбий муносабат сақланиб қолмоқда. Жамият турмушга чиққан аёлнинг ишлашини қораламасида, у аёлларнинг ишлаши аҳолининг гендер маданияти ҳолатига ноҳуш таъсир қилишидан, ҳуқуқий билимлар даражасининг пастлигидан, инсон ҳуқуқларини, шу жумладан ижтимоий ҳаётни демократлаштириш умумий жараёнининг ажралмас қисми сифатида хотин-қизларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш муҳимлигини тушуниб етмасликдан ташвиш билдирган ҳолда, одамларнинг дунёқарашига яширин таъсир ўтказмоқда [7:28]. Шунинг учун юртимизда оила ва аёллар манфаатлари билан боғлиқ қонунчиликни такомиллаштириш бўйича ишлар бошланди. Қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда, аввало, аёлларнинг оилада ҳам, жамиятда ҳам ҳуқуқларини таъминлаш устивор йўналиш бўлиб қолмоқда. “Оиладаги зўравонликнинг олдини олиш тўғрисида” ги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди, Оила кодексига ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартиришлар киритиш бўйича таклифлар киритилмоқда.

БМТ Глобал кун тартибининг Барқарор ривожланиш мақсадларини изчил амалга ошириш бўйича тизимли ишларни ташкил этиш мақсадида мамлакатимизда “Ўзбекистоннинг 2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифалари” қабул қилинган. Ўзбекистоннинг 2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги 5-мақсад – “Гендер тенгликни таъминлаш ва барча хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтириш” дир. Ўтган йил 2 сентябрда “Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида” ги қонун қабул қилинди. Мамлакатимизда хотин-қизлар ва эркакларга тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлашга қаратилган ушбу олий юридик кучга эга қонун ҳужжатида қонун ва ҳуқуқ ижодкорлиги соҳасида янги йўналиш – гендер-ҳуқуқий экспертизаси жорий этилди. Сенатда Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари қўмитаси ташкил этилди.

Янги қонун билан гендер тенгликни таъминлаш кафолатлари яратилгани Ўзбекистонда бу масала давлат сиёсати даражасига кўтарилганини кўрсатди ва бу мамлакатимизнинг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги илғор қадамидан нишонадир. Олиб борилаётган ислохотлар натижаси сифатида, БМТ Бош котиби А. Гутерришнинг 2020 йил 6 мартдаги Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган маърузасида: “Бутун дунёда сиёсат ҳали ҳам эркаклар томонидан бошқарилади. 1995 йилда Пекиндаги БМТнинг тўртинчи Бутунжаҳон аёллар конференциясидан сўнг чорак аср ўтгач, дунёдаги парламентарияларнинг атиги 24,9 фоизини аёллар ташкил этади.албатта кўп нарса ўзгарди — ахир, 1995 йилда улар парламент аъзоларининг атиги 11%ни ташкил қилган. Тўрт мамлакатда — Руанда, Куба, Боливия ва Бирлашган Араб Амирликларида аёллар энди парламент корпусининг 50 ва ундан кўпроқ фоизини ташкил қилади”. Ва Бош котиб бизнинг юртимизда бу борада эришилган ютуқларимизни алоҳида таъкидлаб ўтди: “Поссовет худудида Белоруссия ва Ўзбекистон аёллари энг катта ютуқларга эришдилар. Халқ депутатлари орасида улар мос равишда 40% ва 32%ни ташкил этади. Қозоғистонда аёллар депутатлик ўриндиқларининг 27 % ни, Туркменистонда 25% ва Арманистонда 23% ўринларни эгаллади. Украина Радасида депутатлар орасида аёллар сони 20%, Озарбайжон парламентида 16,8%га, Россия Думасида эса 15,8 %га етди”. Дарҳақиқат, Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайланган 150 нафар депутатнинг 48 нафари ёки 32%ни хотин-қизлар ташкил этди. Сенатда эса бу кўрсаткич қарийб 25%га етди. Маҳаллий Кенгашлар депутатларининг 31%ни ҳам аёллар ташкил этмоқда. Ўзбекистон парламенти аёл депутатлар сони бўйича дунёдаги 190 та миллий

парламент ўртасида 37-поғонага кўтарилди. Ҳолбуки, бундан 5 йил илгари 128-ўринда эдик. Бундай кескин ижобий ўзгаришлар парламент сайловлари шунчаки ўтказилмагани, “Янги Ўзбекистон – янги сайловлар” шиори ҳаётда бевосита ўз инъикосини топганини англатади. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев 2020 йил 23 сентябрь Бирлашган Миллатлар Ташкилоти (БМТ) Бош Ассамблеясининг 75-юбилей сессиясида сўзлаган нутқида гендер масаласи алоҳида аҳамият касб этди. Давлатимиз раҳбари ўз нутқида “биз учун гендер тенглик сиёсати устувор масалага айланди. Хотин-қизларнинг давлат бошқарувидаги ўрни тобора кучаймоқда. Янги Парламентимизда аёл депутатлар сони икки баробарга кўпайди”[18], деб мамлакатимизда хотин-қизлар сиёсати бўйича амалга оширилаётган ишларни назарда тутди.

Вашингтондаги Галлуп институтининг президенти ва бош ижрочи директори Джим Клифтон таъкидлашича: “Бутун дунёда ҳосилдорлик пасайиб бормоқда, демак, инсон тараққиёти секинлашади. Ушбу ниҳоятда оғир вазиятни ҳал қилишнинг ягона ечими - тўлиқ ва самарали иш билан банд бўлган аёллар сонини кўпайтириш. Шунингдек, етакчи лавозимларга кўпроқ аёлларни таклиф қилишимиз керак....бизнинг тадқиқотларимиз шуни кўрсатдики, аёлларни эркакларникига қараганда етакчилик қобилияти кучлидир. Галлупнинг АҚШдаги ишчи кучи бўйича сўнгги тадқиқотларига аёллар раҳбарлик қиладиган гуруҳлар кўпроқ жалб қилинган, чунки аёллар ўзаро муносабатларни ривожлантиришга мойил. Ва аёллар — менежерлар ва ишчилар иш жойларида фаолроқдир”[17].

Хуллас, дунёда гендер тенглиги ва аёлларнинг имкониятларини кенгайтиришга эришиш керак. Бу нафақат аёлларга, балки бутун инсониятга фойда келтиради. Бу борада дунёнинг турли мамлакатларидаги аёллар ўртасида халқаро ҳамкорлик кучайиб, хилма-хил шаклларга эга: тажриба алмашиш учун қўшма тадбирларни ўтказиш, аёлларни сиёсий ва иқтисодий қарамликдан озод қилиш учун глобал аҳамиятга эга бўлган стратегияларни ишлаб чиқишдан тортиб, энди ривожланиб бораётган миллий аёллар ҳаракатларини моддий қўллаб-қувватлашгача бўлган саъй-ҳаракатлар мамлакатларнинг гендер тенглигига эришишда ўз хиссасини қўшмоқда.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати (References)

1. Declaration of the UN Millenium Summit. 2000; 2013. // БМТ Бош қотибининг Минг йиллик маърузаси. – Тошкент, 2000. – 12 б.
2. Мирзиёев Ш. Мунис оналаримиз, меҳрибон опа-сингилларимиз – ҳаётимиз гултожи. //Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари. Т.4. 2020. – Б. 406.
3. Дементьева А.Е. Глобализация и проблемы гендерного равенства. Сборник трудов международной научно-практической конференции «Глобализация экономики, региональная интеграция, влияние этих процессов на положение трудящихся государств-участников СНГ». - Москва: Профиздат, 2002, С. 370.
4. Большой толковый социологический словарь.Т.2. – Москва: «АСТ», 1999. – С. 346
5. Права человека – права женщин в Узбекистане (Пособие для тренеров). Т., 2002, с. 214.
6. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси. 1997 й. № 9. 260- модда.
7. Гендерное неравенство – это вопиющая несправедливость. <https://news.un.org/ru/story/2020/03/1373911>
8. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 75-сессиясидаги нутқи. “Халқ сўзи” 2020 йил 24 сентябрь.